

21 oktober 2022

BULLETIN

VOLKSGEZONDHEID | SANTÉ PUBLIQUE

Kort overzicht van de Belgische cijfers m.b.t. COVID-19 en apenpokken

A. INFORMATIE OVER COVID-19

De eerste najaarsgolf lijkt ondertussen op zijn retour in België. Met de opkomst van de nieuwe BQ.1 variant verwachten we een nieuwe stijging van de besmettingen in de komende weken. Ondertussen hebben reeds één op drie van de volwassen Belgen en 66% van de 65-plussers een herfstvaccin gekregen. Dat is internationaal gezien een goede opkomst, ook al kan dit nog beter bij risicogroepen, in het bijzonder in Brussel, waar de vaccinatiegraad méér dan twee keer lager is dan in Vlaanderen. Ook de griepvaccinatie is ondertussen van start gegaan. Het griep- en COVID- vaccin kunnen zonder probleem op hetzelfde moment toegediend worden.

Prof. Dr. Steven Van Gucht

1. Aantal COVID-19-gevallen, ziekenhuisopnames en overlijdens (week van 11 tot 17/10/22)

De 14-daagse-incidentie van het aantal gevallen bedraagt nu 340/100.000 inwoners.

De 7-daagse-incidentie van het aantal ziekenhuisopnames bedraagt 6,4/100.000 inwoners.

- **Het aantal gerapporteerde nieuwe gevallen** is nu, na enkele weken stijgen, afgenomen (- 18 %) ten opzichte van de voorgaande periode van 7 dagen. Het reproductiegetal R_t , dat berekend wordt op basis van het aantal gediagnosticeerde gevallen, is verder gedaald. Het is nu kleiner dan 1 (0,883).
- **Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames** is gestabiliseerd in de periode van 14 tot 20 oktober. Het aantal bezette bedden op **intensieve zorgen** is licht gestegen (+13%).
- **De COVID-19 mortaliteit** is licht gestegen. De gerapporteerde sterfgevallen vonden voornamelijk in het ziekenhuis plaats. Week 39 vertoende geen oversterfte in de algemene bevolking.
- **Surveillance door huisartsen:** Het gemiddelde aantal dagelijkse contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is licht gedaald (29 contacten per 100 000 inwoners per dag, in vergelijking met 33 contacten in de week daarvoor). De incidentie van raadplegingen bij de huisarts voor griepachtige klachten bleef ook stabiel, met 151 consulten per 100 000 inwoners.
- **Surveillance in woonzorgcentra:** de epidemiologische situatie vertoont een lichte stijging van het aantal nieuwe gevallen onder WZC-bewoners. Er is wel een stabilisatie van het aantal nieuwe ziekenhuisopnames onder WZC-bewoners, van het aantal nieuwe gevallen onder personeelsleden en van het aantal clusters

- 18%

Nieuwe gevallen

- 0%

Nieuwe
ziekenhuisopnames

- **Afvalwatersurveillance:** De virusbelasting gedetecteerd in het afvalwater lijkt te dalen tot lage waarden.
- In de afgelopen 2 weken (van 3 tot 16 oktober 2022) vertegenwoordigden **Omikron-variant BA.1** 0,23%, BA.2 3,39%, BA.4 6,31%, en **BA.5 88,67%** van de stalen die werden onderzocht.

Bron: Sciensano

2. Testen en positiviteitsratio (week van 11 tot 17/10/22)

Het aantal uitgevoerde testen is afgenomen, met een gemiddelde van 12 070 testen per dag. De positiviteitsratio is eveneens afgenomen (22,8%).

3. De apothekers kunnen nu een attest voor een positieve COVID-sneltest afleveren

Vorige week beslisten de ministers van Volksgezondheid dat je bij symptomen best een zelftest afneemt (uitgevoerd binnen de 5 eerste dagen), die je kan kopen in de apotheek of bepaalde winkels. Daarnaast kan je bij meer dan 2.500 apothekers ook terecht om een sneltest (de zogenaamde 'Rapid Antigen Test' of RAT) te laten afnemen. Zij kunnen hiervoor een attest afleveren. Een attest met een positief resultaat, kan dan worden gebruikt als afwezigheidsattest voor een schoolgaand kind vanaf 6 jaar oud.

Informeer eerst bij de school van je kind

Niet alle deelstaten vereisen een attest van de apotheker voor de afwezigheid van een kind met COVID op school. Daarom is het raadzaam om bij de school te informeren welk attest of briefje er nodig is bij ziekte van je kind.

Welke apothekers nemen sneltesten af?

De apothekers die sneltesten afnemen, vind je [hier](#).

Voor een sneltest maak je bij voorkeur gebruik van de [zelfevaluatietool](#). Als blijkt dat jij of je kind (vanaf 6 jaar oud) zich best laat testen, wordt er een testcode aangemaakt. Met deze code kan je dan een afspraak maken bij een apotheek in de buurt. Je kan ook zonder gebruik van de tool een afspraak maken in een apotheek die testen afneemt. Heb je symptomen, dan wordt de sneltest sowieso terugbetaald.

Of een apothekersattest ook kan worden gebruikt voor een afwezigheid op het werk, wordt nog besproken met de sociale partners, maar het staat een werkgever uiteraard vrij om zulk attest te aanvaarden.

Voor een kind jonger dan 6 jaar wordt een test enkel aanbevolen als er ernstige symptomen zijn (ziekenhuisopname vereist) OF bij milde symptomen na een recent risicocontact.

Maatregelen bij een positieve test

Als je positief test, ga je in isolatie. Dat betekent dat je 7 dagen, vanaf het begin van de symptomen thuisblijft. Nadien neem je gedurende 3 dagen extra beschermende maatregelen en beperk je het aantal contacten tot de strikt noodzakelijke. In een binnenruimte (openbaar vervoer, winkels, ...) draag je best een mondmasker. Deze maatregelen gelden voor iedereen vanaf 6 jaar oud.

Maatregelen bij een negatieve zelftest

Ook bij een negatieve zelftest blijf je best thuis (en/of draag je een mondmasker), zolang de symptomen duren. Een negatief resultaat met een zelftest sluit een besmetting met het COVID-19 virus immers niet noodzakelijk uit. Bovendien wordt ook de overdracht van andere luchtwegvirussen (zoals het griepvirus) best voorkomen.

Opgelet: personen die een bewijs van negatieve test nodig hebben, dienen nog steeds het Europese Covid-19 testcertificaat te downloaden en voor te leggen. Het attest van de apotheker is NIET voldoende.

Meer nadruk op individuele verantwoordelijkheid

Bij deze aanpassing van de teststrategie komt de nadruk meer te liggen op de individuele verantwoordelijkheid om de verspreiding van het virus te stoppen en de gezondheidszorg niet te overbelasten.

Daarbij onderstrepen we het belang van:

- de **herfstbooster**, vooral als je een hoger risico op besmetting of ernstige ziekte loopt (50+, verlaagde immuniteit of zorgverlener). Voor deze groepen is ook een vaccinatie tegen griep (en eventueel pneumokokken) van belang;
- een goede **ventilatie**;
- de gekende **basishygiënemaatregelen** (mondmasker, handen wassen, enz.);
- het **gedrag aan te passen** in functie van je symptomen en contact met personen met een risico op ernstige ziekte, en niet enkel op basis van een coronatest.

4. Stijgend aantal besmettingen bij de werkende bevolking, vooral nu ook in bepaalde overheidsdiensten en in de productiesector

De gemiddelde 14-dag incidentie in de werkende bevolking ligt 44% hoger dan die in de vorige periode (13/09-26/09). Hiermee liggen de besmettingen bij de werkenden op het niveau van die van de algemene bevolking.

Er zijn de sectoren met klassiek een hoog aantal besmettingen door veelvuldig nauw contact van hun personeel met andere mensen, zoals de zorg, de lagere en middelbare scholen en de sociale sector. Daarnaast valt nu ook een stijging bij het personeel in verschillende openbare sectoren en productiebedrijven heel erg op.

De besmettingen bij het openbaar vervoer liggen nu terug op het niveau van de algemene bevolking, en in de horeca, recreatie en kunstsector liggen ze er zelfs onder. Ook de besmettingen in de niet-medische contactberoepen, zoals de kappers en schoonheidsspecialisten, blijven onder controle.

Meer info vindt u [hier](#).

Bron: Monitoring Belgian COVID-19 infections in work sectors in 2022, Version 44 (14 October 2022)

Geert Molenberghs (1,2), Johan Verbeeck (1), Godelieve Vandersmissen (3), and Lode Godderis (3,4)

1 Data Science Institute, I-BioStat, Universiteit Hasselt, Hasselt, Belgium

2 I-BioStat, KU Leuven, Leuven, Belgium

3 IDEWE, External Service for Prevention and Protection at Work, Heverlee, Belgium

4 Centre for Environment and Health, Department of Public Health and Primary Care, KU Leuven, Leuven, Belgium

5. Herfstbooster tegen COVID-19

Uit de cijfers blijkt dat er een nieuwe COVID-19-golf is begonnen. De mogelijke gevolgen hiervan, namelijk meer besmettingen, ziektes, hospitalisaties en een nog hogere druk op de gezondheidszorg, kunnen ingedijkt worden indien een voldoende grote groep mensen zich laat vaccineren.

Vooraf voor de 50plussers, zorgpersoneel en mensen met een verminderde immuuniteit is het belangrijk dat ze een herfstvaccin krijgen. Zij hebben ondertussen een uitnodiging ontvangen.

Ook alle andere volwassenen hebben de kans om een herfstvaccinatie te gaan halen.

Meer details vindt u in het wekelijkse rapport van Sciensano, dat elke vrijdagmorgen wordt gepubliceerd [COVID-19 - Epidemiologische situatie | Coronavirus Covid-19 \(sciensano.be\)](#) en het Dashboard:

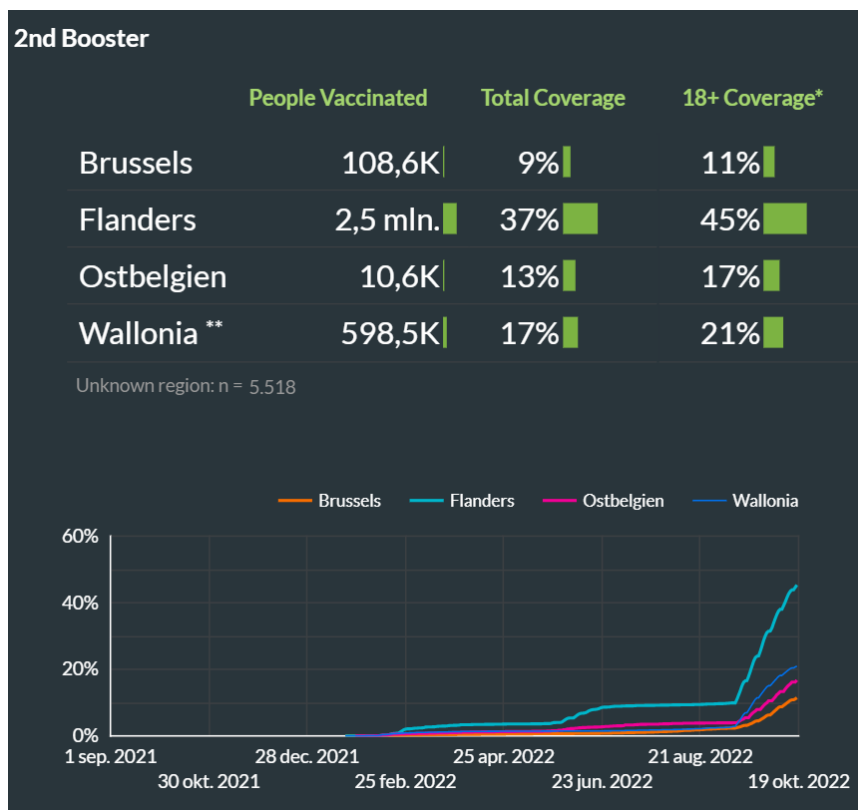
<https://datastudio.google.com/embed/spotting/01495fbc-cab7-4812-8d8c-03691731efab/pam2am018>

5.1 Stand van zaken van de herfstvaccinatie

In totaal hebben op 18 oktober ruim 3.175.000 personen een 2^e booster gekregen, zijnde 34% van de totale volwassen Belgische bevolking. Dit komt neer op 41% van de 50- tot 64-jarigen, 66% van de personen tussen 65 en 84 jaar en bijna 70% van de 85plussers.

Op 17 oktober had meer dan 43% van de Belgische zorgverleners een herfstbooster gekregen. In Vlaanderen was meer dan 56% ingeënt, in Wallonië ruim 23%, en in Brussel en in Oostbelgië respectievelijk 16% en 15%.

Figuur 1 : Vaccinatiegraad voor de 2^e booster per deelstaat

Meer informatie over de organisatie van de vaccinatiecampagne vindt u hier:

Vlaanderen: <https://www.laatjevaccineren.be/boostervaccinatie>

Wallonië: <https://www.jemevaccine.be/>

Brussel: <https://coronavirus.brussels/>

Ostbelgien: <http://ichlassemichimpfen.be>

B. INFORMATIE OVER APENPOKKEN

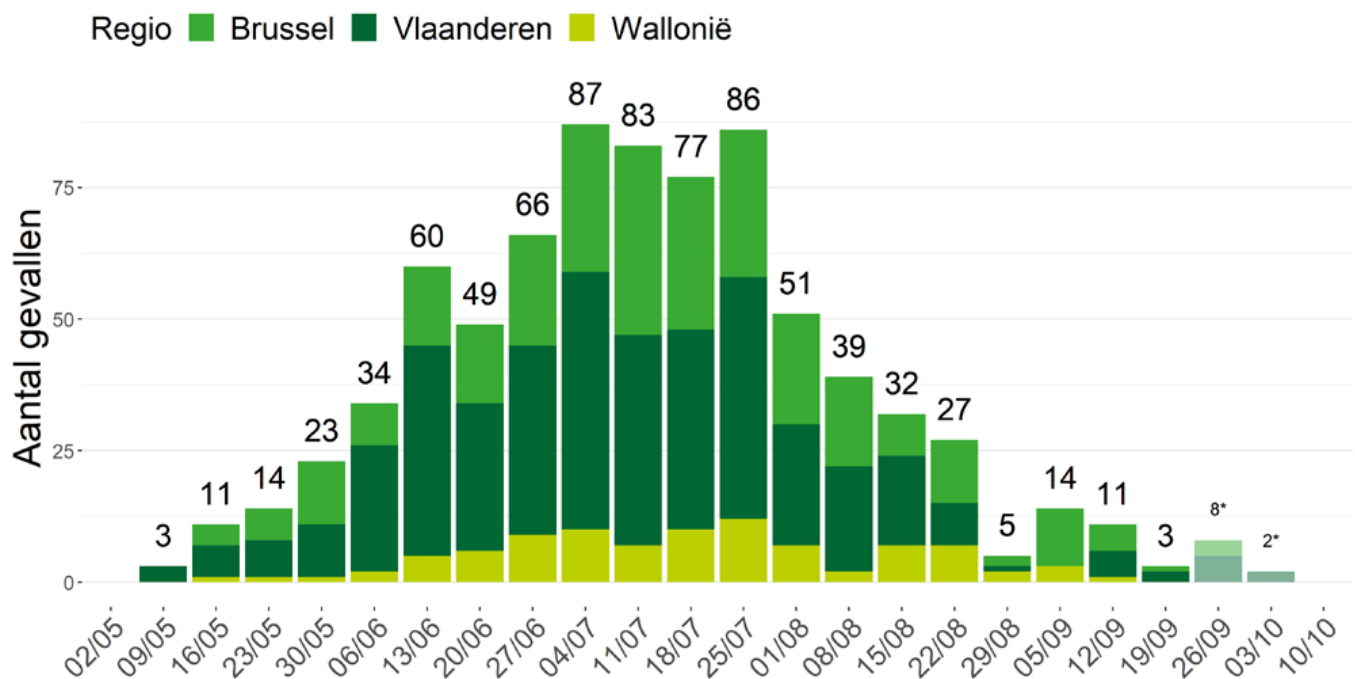
Monkeypox of Apenpokken wordt veroorzaakt door het monkeypoxvirus. Tot nu toe kwam de ziekte vooral voor in beboste delen van Centraal- en West-Afrika, met sporadisch gevallen in andere landen, gelinkt aan een reis naar deze gebieden. Sinds begin mei 2022 verspreidde de ziekte zich echter in Europa en daarbuiten, waarbij besmettingen vooral voorkomen bij mannen die seksuele contacten hebben met mannen (MSM), maar niet uitsluitend.

1. Aantal gevallen

Op 17 oktober 2022 waren er in ons land in totaal 785 bevestigde gevallen van apenpokken gemeld. Het gaat om 410 gevallen in Vlaanderen (52%), 282 gevallen in Brussel (36%) en 93 gevallen in Wallonië (12%).

Bij de gevallen waarvoor het geslacht gekend is, zijn er 774 mannen, 5 vrouwen, en 3 personen die zich anders identificeren. De leeftijd voor de grote meerderheid situeert zich tussen de 16 en 71 jaar oud. Er zijn 2 gevallen gemeld bij min 16-jarigen; een kind jonger dan drie jaar en een kind ouder dan 12 jaar.

Figuur 2: Aantal gevallen per regio per week sinds 10 mei 2022, België (data laatste 3 weken nog niet volledig)

Zo goed als alle patiënten verto(o)n(d)en huidletsels, vooral in de anogenitale zone. Ongeveer 69% heeft/had ook algemene symptomen zoals koorts, algemeen onwel zijn, opgezwollen lymfeklieren,

Negenendertig personen werden gehospitaliseerd, 28 om te worden behandeld (waarvan 4 personen met een onderliggende immunestoornis), 3 personen omdat thuisisolatie niet mogelijk was, en 8 waarvoor de reden niet gekend was. Er werd tot op heden 1 sterfgeval gerapporteerd bij een persoon met onderliggende gezondheidsproblemen.

Op basis van de huidige gegevens over de vermoedelijke bron van transmissie, blijkt dat het virus voornamelijk wordt overgedragen via seksueel contact. Waar in het begin infectie voornamelijk via seksueel contact op grote events werd gemeld, gebeurt dat meer recent meer via seksueel contact in de privésfeer. Het risico voor de algemene bevolking wordt als gering ingeschat.

2. Vaccinatie

De groepen die prioritair in aanmerking kwamen voor preventieve vaccinatie tegen apenpokken, hebben ondertussen de kans gehad om zich te laten vaccineren. Vermits het aantal toe te dienen dosissen ondertussen ook is toegenomen door de overschakeling naar intradermale toediening en 1500 extra dosissen in bruikleen vanuit Nederland, wordt preventieve vaccinatie nu verruimd. In het vierde kwartaal wordt ook nog de bijkomende bestelling van 30.000 dosissen verwacht.

De Risk Management Group (RMG) heeft daarom beslist dat **alle volwassen mannen die seks hebben met meer dan één man**, zich ook preventief kunnen laten vaccineren in een vaccinatiecentrum in Vlaanderen, Wallonië of Brussel.

De andere groepen volwassenen die in aanmerking komen voor preventieve vaccinatie blijven ongewijzigd:

- mannelijke en transgender sekswerkers;
- vrouwen die PrEP nemen en die frequente wisselende seksuele contacten hebben;
- personen met ernstige immuunstoornissen en een hoge kans op ernstige infectie;
- laboratoriumpersoneel dat virusculturen behandelt

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor preventieve vaccinatie?

Je hebt geen verwijfsbrief bij de huisarts meer nodig. De deelstaten communiceren zelf hoe en vanaf wanneer je een afspraak kan maken bij een vaccinatiecentrum. Je kan ook meer informatie vinden op hun website of via hun hulplijn (zie verder, punt 3).

Vaccinatie na blootstelling (best binnen de 4 dagen na het contact) blijft mogelijk voor

- immuungecompromitteerden na een hoogrisico contact (bv besmet gezinslid of het delen van kleding, beddengoed, keukengerei met een patiënt met huiduitslag);
- personen na een zeer hoogrisico contact (bv. seksueel contact, langdurig huid-op-huidcontact met een persoon met huiduitslag of een wonde);
- zorgpersoneel na een hoogrisico contact zonder bescherming (bv langdurig face-to-facecontact, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen van een besmette patiënt, blootstelling aan aërosolen).

Wat te doen als je denkt in aanmerking te komen voor vaccinatie na blootstelling?

Als je denkt aan apenpokken te zijn blootgesteld, neem je best contact op met de (huis)arts. Deze kan je dan doorverwijzen voor vaccinatie.

Je hoeft NIET te worden gevaccineerd als je als kind reeds werd ingeënt werd tegen pokken. Dit geldt meestal voor iedereen die vóór 1976 werd geboren. Als je een verlaagde immuniteit hebt, laat je je best wel vaccineren.

Kan je een vaccin tegen apenpokken combineren met een vaccin tegen COVID-19 of tegen griep?

Tussen een vaccinatie tegen apenpokken en een COVID-herfstvaccin of de griep wordt best een interval van 2 weken gerespecteerd. Een vaccin tegen griep kan wel tegelijk met de een COVID-vaccin worden toegediend, in de andere arm.

Hoeveel vaccins werden er al toegediend in België? (cijfers van 18/10)

Er werden tot nu toe 3.476 eerste dosissen van de vaccins toegediend. Deze week staan er nog 807 vaccinaties ingepland.

3. Nuttige info

Een wekelijkse epidemiologische update vindt u [op de website van Sciensano](#). Informatie voor het grote publiek is beschikbaar op de website van het Vlaamse [Agentschap Zorg en Gezondheid](#), van de Brusselse [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#), het [AVIQ \(Wallonië\)](#) en [Ostbelgien](#).

Elke deelstaat voorziet ook een hulplijn:

- Vlaanderen: 1700
- Brussel: 02/214.19.29
- Wallonië: 0800/16.061
- Ost Belgen: 0492/140.557

C. BESLISSINGEN VAN DE INTERMINISTERIËLE CONFERENTIE (IMC) VOLKSGEZONDHEID

Alle persberichten van de IMC kan u vinden via de volgende link:

<https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/2022-persberichten-van-de-imc>

Voor meer informatie of interviews, contacteer:

Gudrun Briat

Verantwoordelijke communicatie COVID-19

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

0475/274115

Gudrun.briat@health.fgov.be